

PRELUDIO . . .

Σάν διλογίσωνη ήταν
οιούς ρυακιού τὸ πλάγιο.
είσαι δμορφή, ἀγάπη μου,
ογκούδε βασιλικέ μου.

Κι' από τὰ λειρα ποὺ γίνεται,
ποὺ ποδητή ἀπ' τὴν γείση.
ὅταν μου λές νὰ τραγουδῶ
καὶ νὰ μὴ κλαίω ποτέ μου...

JUDIN!

"Εγα τραγούδι: ἀγέρωχο
θὰ πᾶ· γιὰ τὴν καλή· μου...
εἰν' ἡ ψυχή της θάλασσα
κ' ἡ τέχνη τας τραγή.

Κι' ὅταν γελοῦν τὰ μάτια της
γελάει μὲν' ἡ ψυχή μου!
Καὶ τὸ δομένειο γέλοιο μας
Τὴ γείση μέση μλεῖ.

ZU MIR!

"Ἐρ' ἀγεράκι τῆφερε
—καὶ θὰ τὰ πάρῃ πάλε—
τὸ τραγουδάνι τὸ γίνηδ.
καὶ τὴ γλυκειά χαρά.

Μᾶς μέθυσε ἡ ἀγάπη μας...
γιὰ δὲς στὴ δύση πέρα,
οὐδὲ αἷμα σβύνετ' ἡ μέρα,
καὶ πάει, ἀλλ' πάει πά...

Z. X.

ΑΔΕΡΦΕΣ ΣΤΟΝ ΙΗΟΝΟ

Εἶχε νυχτώσει καὶ στὸ Γολγοθᾶ ἐπειτα ἀπὸ τὸ
φοβερὸ κι' ἀτιμο δράμα τῆς ἡμέρας ποὺ ὁ φτόνος
ἡ ἀμάθεια καὶ τὸ μίσος είχαν σταυρώσει τὴν Ἱδία
Βασιλεὺες ἡ γαλήνη κι' ἡ νέκρη.

Σάν εἶπε τὰ στερνά του λόγια «σὲ σένα πατέρα

γλυκάνυ, τὴν πληγὴν μὲ τὶς θερμές ἀγτίδες του. Τὰ μενεζεδάκια γέρουνε μχραμένα, φοβίσμενα ἀπ' ὅ, τι βλέπουνε νὰ γίνεται γύρω τους. Ηιταλουδίτεςς φτερουγίζουνε ἀπὸ πάνω τους χαρωπές, μὲν μέλισσα βουλίζει ἀδειάκοπα κι' ἔνα σαριαμίδη σιρνετεῖ ἀλαρρό μέσα στὶς πέτρες κουνιώντας. Ζωηρά τὴν οὐρίτση του· σὰν ἀκούσῃ περπατησά, στέκεται, σηκώνει τὸ κεφαλάκι του, στηλάνει τὰ στρογγυλά σὲ κάντρες ματάκια του καὶ τρέχει νὰ κρυφτῇ ὅπου βρή τρυπίσει· τὰ δμορφά ταπεινά σπιτάκια λούζουνται στὸ ίδιο· παιδάκια, κοριτσάκια ξυπίλατα τρέχουνε ἀπάνω στὸ βράχο ξέννοικα, παιζούνε καὶ γελοῦνε μὲ τὴν καρδιά τους. Βλέπουνε τὸν ἄγνωτη, τοῦ φωνάζουνε ἀπὸ πάνω, τοῦ πετοῦνε πετρίτσες· τὸ ἐκκλησάκιονές ἔχωρο ἀναπαύεται στὰ θύμη του· φαίνεται σὲ νὰ μὴν ἔχῃ ἔννοια καμιά γιὰ ὅ, τι γίνεται κατὼ τὰ πόδια του. Κανεὶς καὶ πάνω δὲ συλλογίζεται τὴ μαύρη τύχη ποὺ τοὺν περιμένει. "Ολλα, ὅλα θὲ σαριαρθροῦνται μὲν μέρα τὰν πέση νεκρός ἡ βράχος. "Ωρα κακή πιστηκε. Πρέπει νὰ πεθάνῃ· γιατὶ πρύβει τὴ Θέα, γιατὶ κόβει τὸν ἄστρον ἐνὸς λασοῦ. Σὰ σαρωθῇ ἡ γῆς ἀπὸ τὰ λειψανά του, δμορφοῦς, δλότσος θέπλωθῆ δρόμος καὶ τὰ κύρατα του καθαροῦ ἀφετέρουνται λεύτερα ἀπὸ μακρηά γιὰ νὰ ξεπλύνουνε μὲ τὴν

μου, παραδίνω τὸ πνέμμα τὸ λάγια, ποὺ δείχνωνε τὴ σταθερότητα στὴν πίστη καὶ τὴν ἐπιμονὴ στὸν ἀγῶνα, εἶχε κλίνη στὸ στήθος τὸ ματωμένο ἀπὸ τὸ ἀγκάθια κεφάλι, τὸ μεγαλείτερο κεφάλι τοῦ κόσμου, ποὺ μὲ τὴν ὄμορφιά τοῦ λόγου καὶ τὴν ἐνότητα στὸ σύστημα τῆς εὐεργέτειας καὶ τὴν ἀκούσιαν δράσην.

'Ο Χριστὸς εἶχε ξεψυχήση

Στὰ πόδια τοῦ Σταυροῦ γυριζόντη, ἔκλαιγε τοῦ Χριστοῦ ἡ μάννα γιὰ τὸν ἀδικο θάνατο τοῦ μονάχου, κι' ἔβρεχε τὸ χῶμα μὲ τὸ ἀκράγητα δάκρυά της. Μονάχη της ἡ ἑρμη ἔκειται κόσμος εἶχε τρέψη στὸν τόπο τῆς καταδίκης, γιὰ νὰ ἴδῃ τὸ θάνατο, γιὰ νὰ διαπιδάσῃ μὲ τὸ μαρτύριο, κι' ἀφοῦ ζότασε τὴ δυτικολογότρηγη δίψα του, μὲ τὸν ὑστερό σπασμὸ τοῦ ἀγωνιζομένου πρὸς τὸ θάνατο κορμιοῦ, είχε φύγη κι' ἔμεινε μονάχα ἡ Πόνος μὲ τὸ μεγάλο νεκρό. "Εκλαίγε καὶ τὴν ἡσυχία τῆς νύγτας τέραζαν μονάχες τὸν ἀναφιλητά της. ὅταν ἔσφουσε στὸ πλαί της πρωτόκουστο γιὰ αὐτὴν μοιρολόδη. Γέρνει. Κοντά της μὲ ξέπλεγχα μαλλιά ἔκλαιγε μὲ σπασμού δυχής μιὰ νέα.

Τὸ κλαίμα της, ποὺ δὲν ἔδειχνε τὴν ἡσυχηθῆση, μὲ τὴν τρικυρία τῆς ἀπελπισίας δὲν ἔπαιρε τίποτας ἀπὸ τὴν ὄμορφιά της, ποὺ διατηροῦσε τὴν ἴδια δύναμην, τὴν ἴδια μαργεία μὲ δὴ τὴν ἀκαταστατικὴν τῶν μαλλιών καὶ τὰ σηριχτικά, ποὺ τὰ δάκρυα εἶχαν ἀφήσει στὰ μάτια καὶ στὰ μάγουλά της.

— «Ποιά εἶσαι, παιδιούλα μου, καὶ γιατὶ κλαίς μὲ τὸ πόνο; Τί ζητοῦς ἔδω στοῦ μαρτύριοῦ τὸν τόπο; τὴ φύτησε μὲ γλυκάδα ἡ Παναγία.

— «Ἡρθα νὰ ρίξω στοῦ Χριστοῦ τὰ πόδια τὸ ματωμένο τοῦτο σκοινί». ἀπάντησεν ἡ νέα καὶ τὴν ἔδειξε· ἔνα κομμάτι σκοινί ματωμένο, ποὺ εἶχε ἀπιθώση, στὰ πόδια τοῦ Σταυροῦ· «μὰς δὲ φτάνει τοῦτο μονάχα, πρέπει νὰ κλάψω, νὰ κλάψω πολὺ, ἵσως μπορεῖται καὶ σβυτῆ τὸ κρῖμα».

— «Τὶ σκοινί εἶναι τοῦτο; φρίκη σὲ πιάνει νὰ τὸ κοιτάζῃς, εἶπε νὰ μάννα τοῦ Χριστοῦ.

— «Είναι τὸ σκοινί, ποὺ μετανοιωμένος φευρκίστηκε ἢ ἀδερφός μου, ἔπειτα ἀπὸ τὴν προδοσία. "Εγώ εἶμαι ἡ Ιουδίθ, ἡ ἀδερφή τοῦ Ἰσακάριωτη».

Κάνοντας μιὰ κίνηση, πρὸς τὰ πίσω, τραβήχτηκεν ἡ Παναγία ἀπὸ τὸ Σταυρό, ἐνῷ ἡ φρίκη ζωγράφουνταν στὸ πρόσωπό της.

— «Τοῦ Ιουδίθ... τοῦ Ιουδίθ... ἀδερφή!» ἐψύχεται.

εὐθυδιά τους καθὲ ἀκαθαρτία.

— Ανατοχίζει ὁ βράχος σὰ μπήγνεται βαθεῖα μὲ ἀπονιά τὸ σίδερο στὰ στήνια του καὶ τὸ ζεπτίζει σκληρὰ τὰ σωθικά· πετρίτσες, κοτρώνια κυλόντα δλόνεα. Τὰ παιδάκια μὲ τὶς μητέρες τους γελοῦνται καὶ παρακολουθοῦνται μὲ ἀπονιά τὸ ροκάνισμα τοῦ βράχου. Είναις πόνος γιὰ τὴν ὥρα· θέρητη κι' ἡ διχή τους σειρά.

Βασιλεύει ἡ ηλιος. Ροδοβάρεται ἡ θέλασσα καὶ τὰ κύματα δοκιμάζουνε ἡδονικά τὶς τελευταῖς ἀνατριχίλες στὰ θύτερνά φυλιά τοῦ ίδιου. Μούχρωνα. "Ενας μαύρος ἡσιος σκεπάζει τὸ βράχο σὰ σάβανο. Σὲ κάποια τρύπα κρυμμένη σκούζει ἡ κουκουβάγια· ἡ ἐργάτης ἔχει τὸ σταυρό του, μαζεύει τὰ σύνεργά του καὶ ξεκίνησε γιὰ τὸ σπίτι του· ἡ βράχος πέφτει σὲ συλλοή καὶ κοιτάζει μὲ μίσος τὸν κακὸν ἀνθρώπο. Πονεῖ σὲ δλό του τὸ κορμί, τὰ πικρὰ τρυπήματα τοῦ λοστοῦ τοὺν σκατέψαντας βουλίζει ἀκόμα τὸ κεφάλι του ἀπὸ τὰ φουρνέλα· τὰ πόδια του τρέμουνε, ὅπος δὲν τὸν κολλάει κι' ἡ νύχτα είναι· σκληρή. Πικρές συλλογές τοὺν βασανίζουνε. "Ἄχ· ὁ κακὸς ἀθρωπός θὰ ξαναγυρίσῃ τὸ πρωΐ. Στὰ μικρὰ σπιτάκια ἀνέβουνε τὰ φώτα· τὸ μικρὸ καυτανάκι τῆς ἐκκλησίτσας σημαίνει γλυκά γλυκά.

— «Καὶ ποιά εἶσαι σύ, ποὺ καὶ τὸ θόνομα τοῦ Ιουδίθ μονάχα σου κάνει τόσο τρόπο; τὴ φύτησε μὲ πόνο ἡ Ιουδίθ.

— «Ἐγώ; Είμαι η μάννα τοῦ Σταυρωμένου, ποὺ ἔμη τὴ δραφανεύση ἀπόμενα ἐπειτά· ἀπὸ τὴ σκληρή προδοσία. Ο σταυρός καὶ τὸ ἀγκάθια δὲν ἔμπειτεβούν μονάχα Κείνην, ποὺ τὸ θέμα, ἡ ἀδικία, κι' ἡ προδοσία ἔκαρφωσαν ἰδῶ, σὰν ἀτιμο κακούργο. Κάθε καρφί τοῦ σταυροῦ του μπήκε καὶ μίσα βαθεῖα στὴν καρδιά μου καὶ κείνη αἰμάτωσε, καθὲ ἀγκάθι τρύπησε καὶ τὸ δίκο μου κεφάλι καὶ μου τὸ μάτωσε, καὶ καθὲ λόγος τοῦ κόσμου πικρὸς κι' ἀκαρδος. ποὺ συντρόφεις τὸ μαρτύριο του, μού ξέσκιζε, μού μάτωνε τὰ στήνια. Μαρτύρεψε Κείνος, μαρτύρεψαν τὰ σπλάχνα μου. Αίμα, αίμα, ὀλοῦθε αἴμα, φευτιά, προδοσία!»

— «Σοῦ σταύρωσαν τὸ γένος σου κι' ἀπόμεινες ἔρμη κι' ἔκληρη, δύστυχη μητέρα, κι' εἶναι ὁ πόνος σου μεγάλος κι' ἔπιερος ἡ καύματός σου! Μᾶ μὴ φεύγεις ἀπὸ κοντά μου, γιατὶ καὶ κείνος συγχωροῦσε τὸν ὄμαρτωλὸ στὴν λεπάνοια. Τὸν ἀδερφό μου—καὶ τὸν εἶχα μονάχρι—μοῦ τὸν ἔφεραν στήμερα φουρκίσμενό, κι' ἔβλεπες στὰ πεταμένα δῆμα μάτια του, τὴν ἀγωνία καὶ τὸ γιομάτο πόνους πάλεμμα πρὸς τὸ θάνατο. Ο λαμπός του ὅλος πληγιασμένος ἀπὸ τὸ σκοινί καὶ τὰ σκουλήκια γλύφωνε τὶς πληγές του. "Ετοι μοῦ τὸν ἔφεραν τυλιγμένο σ' ἓνα τεντόνι, κι' ἔλυσα μὲ τοῦτα μου τὰ γέρια—ἔλαβα τὴν δύναμη!—τὸ σκοινί, ποὺ τούσφηγε τὸ λαμπό, τὰ σκοινί τούτο, ποὺ τοῦδωσε τὸ θάνατο καὶ τὸ μαρτύριο. Επρέδωσε μὲ μετάνοιας καὶ τὸ μαρτύριο του θανάτου ζέπλυνε τὴν προδοσία. Κλαῖς τὸ γένος σου, κλαῖς τὸν ἀδερφό μου, δυστυχισμένος κι' οἱ δυοί, ἔρμες στὸν κόσμο. Ο γένος σου ὅμως πέθανε μὲ τὴ γαλήνη στὴν καρδιά, πυῦ σύτε στιγμὴ τὸν ἔφος, ἀκόμα καὶ στὶς σκληρότερες τοῦ μαρτύριον στιγμές· πέθανε στὸ καθήκον. Μᾶ ἡ ἀδερφός μου πέθανε καταρκύνοντας μὲ τὸ φύρερὸ τὸ ἀγκάθι· στὴ συνείδηση, καὶ τὸ θάνατο τοῦδωκε τὸ ἔδιο του γέρι, γιὰ νάναι· πειραμάτηρ" ἡ θλίψη μου, πειστὸ σπαραχτικός ἡ καύματός μου.

Τὰ δάκρυα ἀκράτητα βρέχανε τὰ μάγουλά της τὸ ματωμένο σκοινί του προδότη, κείτονταν στὰ πόδια τοῦ Χριστοῦ.

— «Ἀδερφές στὴν ἀρφάνεια... κι' ἀδερφές στὸν πόνο... φύθησε μὲ γλυκάδα ἡ Παναγία.

Κοντοζύγως τότες στὴν Ιουδίθ, τὴν ἐπιασε μὲ τρυφεράδα μάννας ἀπὸ τὸ γέρι· καὶ τὴ γονάτισση πλήκτης της· ισταμε ποὺ ξημέρωσε, δὲν ἀκούονταν· τίποτας ἔλλος στὸ Γολγοθᾶ παρὰ ὁ θρῆνος καὶ τὸ ἀναφίλητο τους.

Καὶ τὴ μάννα τοῦ προδομένου μὲ τὴν ἀδερφή τοῦ προδότη, ἀδέρφωσε ὁ Πόνος τὴ νύχτα τοῦ μαρτυρίου στὰ πόδια τοῦ Σταυρωμένου Χριστοῦ.